

Vesna Kondrič Horvat

33. SOLOTHURNŠKI LITERARNI DNEVI (3.-5. junij 2011)

Že od leta 1978 se v baročnem švicarskem mestecu Solothurn ob Aari vsako leto po prazniku vnebovzetja zberejo švicarski pisatelji vseh štirih jezikovnih skupin, medse pa povabijo tudi veliko že uveljavljenih ali nadobudnih kolegov in kolegic iz tujine. Letošnja prireditve, ki jo je obiskalo rekordnih skoraj 13.000 obiskovalcev, je potekala pod motom »Dejstva in fikcija«. Razen branj so se vrstili pogovori o odnosu med raziskano realnostjo in fantastičnimi pripovedmi, o družinskem romanu in o dokumentarni književnosti, novost je bilo poročanje dveh avtorjev o svojih bralnih navadah, posebne pozornosti pa je bila deležna narečna literatura.

33. praznik švicarske književnosti se je pričel na predvečer prireditve v Solothurnškem gledališču, kjer so podelili šest Schillerjevih nagrad – med drugim tudi dvema avtorjema, ki pišeta v narečju; renomiranemu Kurtu Martiju in čedalje bolj priljubljenemu Pedru Lenzu. Ko je slednji bral iz nagrajenega romana *Der Goalie bin ig /Goalie sem jaz* skupaj s še enim mojstrom poezije v narečju Ernstom Burrenom, je dvorana pokala po šivih. Podobno je bilo, ko je bral utemeljitelj narečne književnosti Ernst Eggimann s kolegi in na ta način so počastili njegovo 75-letnico. Seveda spet niso manjkali pisatelji, ki so tujega rodu, a ustvarjajo v Švici, kot npr. avtor romunskega rodu Catalin Dorian Florescu, na Hrvaškem rojena Dragica Rajčić in v Moskvi rojeni Michail Schischkin. Z največjim zanimanjem pa so poslušalci prisluhnili dvema Švicarkama, ki živita v Veliki Britaniji in sta začeli pisati v angleščini, sta pa tudi v Solothurnu na odru ostali zvesti temu jeziku in brali ter se pogovarjali izključno v angleščini – Zoë Jenny in Regi Claire. Besedila vseh švicarskih predstavnikov, ki jih je bilo med letošnjimi čez 70 udeleženci 39, so objavljena v knjižici z naslovom *Neue Texte aus der Schweiz/Nouveaux textes suisses/Nuovi testi svizzeri/Nouva litteratura svizzra* v enem izmed štirih švicarski uradnih jezikov in v angleščini, razen seveda besedil Z. Jenny in R. Claire, ki so ju prevedli iz angleščine v nemščino.

Poleg pogleda v pestro pisateljsko delavnico Švicarjev so letos v središče postavili avstrijsko književnost. Predstavljali so jo avtorji kot npr. Arno Geiger, ki je bral iz svojega novega *Der alte König in seinem Exil/Stari kralj v svojem eksilu* in Eva Menasse, Michael Köhlmeier. Monika Helfer, Britta Steinwendtner in Gabriele Kögl ter pisatelj z Južne Tirolske Joseph Zoderer. Prišli pa so tudi gostje iz Nemčije, Poljske, Nizozemske, Francije, Italije, ZDA, iz Senegala in iz Ukrajine

Razen branj in pogovorov s pisatelji je potekala tudi diskusija na temo »Exportartikel Literatur/Literatura kot izvozni artikel«, v kateri smo sodelovali trije profesorji, člani G.E.D.L. (Gesellschaft für die Erforschung Deutschschweizer Literatur/Društvo za raziskovanje švicarske književnosti v nemščini), ki se vsak v svoji državi ukvarjamo s švicarsko književnostjo, a tudi tesno sodelujemo: Malcolm Pender iz Velike Britanije, Anna Fattori iz Italije in tukaj podpisana iz Slovenije.

Glede na povedano lahko za Slovenijo ugotovimo, da imamo švicarsko književnost dobro raziskano in predstavljeno tako v številnih člankih kot tudi s prevodi in da v nobenem pogledu ne zaostajamo za ostalima predstavljenima državama.

Solothurnški literarni dnevi so, kot vsako leto, ponujali tudi prevajalske delavnice, otroško in mladinsko književnost; potekalo pa je še kar nekaj spremljivalnih prireditev: od razstav, glasbenih prireditev, odprte omare, iz katere so si mimoidoči lahko jemali knjige, jih tja vračali ali dodajali. Infomobil, odprt velik tovarnjak pred prireditvenim prostorom, je bil napolnjen z otroško in mladinsko književnostjo in vabil otroke v improvizirano čitalnico; svoje nove programe pa so predstavljale neodvisne švicarske založbe. Potekala so branja na različnih odprtih prostorih v mestu, najpomembnejša pa je bila gotovo počastitev spomina ob 100-letnici rojstva Maxa Frischa. V gledališki predstavi *Frisch!- Eine Improvisation* so trije igralci poskušali Frischa na novo odkriti, vsak dan pa so predvajali film o »Frischu v Solothurnu leta 1986«, kjer je praznoval svoj 75. rojstni dan. Švicarski Radio DRS je v živo oddajal iz Solthurna, na spletni strani www.literatur.ch pa so študentje Švicarskega literarnega inštituta pred, po in med prireditvijo pisali blog.